

עין משפט
נר מצודה
לב:

ל' א מ"י ס"טו מל' ע"נ
ונטען ה' ט סמג ע"ן
ה טו"ע מ"מ ס' קמו
סעף סה:
ל' ב מ"י ס"יד מל' מ"ה
הלכו ו סמג שס טו"ע
מ"מ ס' פג סעף ד:
לח ג ד מ"י שס הלכה ח
וסמג שס טו"ע שס
ס' ט סעף כ:

יבִּינוּ גִּרְשׁוֹם

הספס בעלמא דהא דהא.
הא, מורי דיוסא דהא.
הכל' כותי' דרבי' בארעא
דארמזינו' כיון' דלשק'ר
דארמזינו' דרבי' דמחזיק
הא דהא חזיקי' בראש
מחזיקי' בה דאוקי' מנא
מחזיקי' מריה' לא ספקינ'
מחזיקי' בראש' דאוקי' ריה'
מחזיקי' בראש' דאוקי' ריה'
הכל' ובה' דהיה'לה.
בוחות' דרבי' יוסא' ארמזי'
הא' יאשי' ארמזי' ספס' בעלמא
הא' ארמזי' יוסא' דרבי' בראש'
מחזיקי' בראש' דארמזי' ארמזי'
דאוקי' מורי דהא' ארמזי'
מחזיקי' בראש' דהא' ארמזי'
מחזיקי' בראש' דהא' ארמזי'
מחזיקי' בראש' דהא' ארמזי'
מחזיקי' בראש' דהא' ארמזי'

חזקת הבתים פרק שלישי בבא בתרא

אמאי קא סמכת אחאי שפרא האי שפרא חספא בעימא הוא
 חימה ליהמיה במינו דלוי בעי אמר שטרם מעליא הוא
 מתיך ר"י בר' מרדכי דלא אמר' מינו להוציא ממנו (ס) ומה שהוא
 מחזק בקרקע אינו כלום דקרקע בחזקת בעליה קיימא כיון שאין לו

שטר ולא חזק אלא בדברים בעלמא
 שאומר שטרא מעליה היה לו ואירכס
 אלא אמרי מינו אלא להחוק ומינו
 סיכול לפטור עצמו ע"י מינו אי מינו
 אלא ש' לו שטר ואז חזק חזק היה בלא
 לפסול לאריתו או זה יכול לקיימו ע"י
 מינו כמו קמי דדיי וצנח מיק מינו
 דאי בעי אמר מיק וצניחיה ואכלמיה
 מיני חזק ואין ורנח לריי מדלא
 נפטר משטרא עומא הכי בדידיה משמע
 נפלו ורנח הכי הוא ורנח לריי
 נדעמא דרב יוסף דלא אמרי מינו
 הכא כיון דלית ליה הכא מינו אלא
 שטר חתלה שדולק לשקר חתלה ואומר
 שטר חתלה אינ' משום הכי ורנח
 הכא מינו משום דהוי חוזר וטוען
 מדעיקרא טען והא שטרא וצנח חוזר
 וטוען ומודה דחספא בעלמא הוא אלא
 שטרא מעליה הו' (יז):

והלכתא בוותי דרבה בארעא.
רבי שמאל פיש
דמספקא ליה כמאן הלכתא ותרין
לדמוק ולפסד ולחלול שנים מדרי
ותרי לספיקא דדינה דהא דלא אוקמה
בחזקת מרה קמא כמו בנכסי דכר
משפילא דלמרי' (מכונות דף כ.) אוקי
תרי כדתי מרי ואוקי נכסי בחזקת כר
משפילא התם הוי מרי ומרי כמאן
לדינתנהו דמי ואוקמי' ארעא בחזקת
מרה קמא אלב הכא דמספקא לן דינא
כמאן התם לא שייך כולי האי למימר
האוקמהו בחזקת מרה קמא "ועינאי מדי
למחזקת דלמרי פוסק כרסה ולא
מספקא אפי' ענד כרס יוסף דיעבד
אלא ענד ונראה לר"י דהיינו טעמא
ההלכתא בנרעא כרסה ודכר יוסף
כוותי משום דלמרי' מיגו לאוקמי'
מכונות ואית לן לאוקמי ארעא בחזקת
מרה דקיימא השתא ובהסכסג (מכונות
דף כ.) וכן דלמרי מיגו דיכיל למימר

לא היו דברים מעולם יכלו למימר הני קיטראי נינהו אף על גב דמיגו להוציא לא אמרינן שאני התם דאיכא שטרא:

נפֿק עֵלִית קָלָא דָקָא אַבִּי' אַעֲמָא דִּיתָמִי. פִּירוּשׁ יֵאָא הַקּוֹל שֶׁהוּא
שֶׁל יְתוּמִים אֲבָל אֵין לִפְרֵשׁ דִּילָא הַקּוֹל דִּמְתַּחֲלָה הִיָּה שֶׁל אֲבוּהֶם
אֲבָל עַכְשָׁיו לֹא הִיָּה יוֹדְעִין דִּלָּכּ הוּא מִזֵּי לְמִימַר לְקוֹסָה הִיא בִּידִי:
אֲמֹר

אשר קבלן אי"ג כגון שאמר המלוה בשעת ההלוואה ממי שארזה אסף חובו והרי אתה משועבד לא בשטר זה כמו שהיה משועבד ב"א: אם שאלו שלם פרעתו ממי ולזה לא הורה לו בפק: כ"ה מא"י. דלא דמי בשטר ששטר אחר היה לו והוא נלקח אתו לא להיות בזיו לזכותו ולקדימיו וזוי מיקום אבל הכא לא היה לשטר שטר אחר מעולם כי אם ויחייב לפרעו או לדתמו מ"מ מודה א"ת שפרעו וקיימא ל"ג שטר שלם בעצמנו ואולי שאלו היה א"ס הוא דאמרם לכתבא כוונתם כי א"ת ויפא ממש אחר שקר וכי יוצא כה"ג לדברי ר' אבא ויפא ששטר אמונה שלא ניתן ליכתב וכיוצא בזה פליגי רבה ורב יוסף ואבאי מהדורא הערב (ש) פרע אלא שטר וסקילתו להחזיר לו א"ת א"ת ששטר לזיפא ממש. ופסקין גמרא ואולי: וד"ל. דלאמרינן יחייב דקיימי ששטר דאמר פרעתינו אבל א"ת ויפא ממש מולי דער נסיה מודה השטר משום דהו שפי נישוף לזרען ולא היו יואלין בהוצאה כמו היה מנאלא שערין לא כפרע: אבאי איתיה לטעמיה דשטר. ואולי ידעמיה. דמפרסר לקמיא דבשחוק איתיה אללו עד עכשיו שכלו ימי משפחה. ובאי מחלוקת הוה. כשנכתבא דטורח דכתיב הכי כנשאל שאל

אמר ליה שטרא וייפא הוא. השטר מוזיף וגם שני חוקה לא החזקה:
נמין. בעל השטר: לחיש לרבה. נמנה שלא (1) שמע העשערה: אין
שטרא וייפא הוא. פי' ר"ח לאו שטרא וייפא ממא אלא כמו שטרא
וייפא שלא נכתב על מכירה זו ומאי ניהו שטר אמנה דהוא בעל

מיהו אי' לאו דלודי טענענדיא דמונע
דשטרא זייפא וואו לאו כל חמיינה
דשתי עדים מערים חמיינה ידיה
ומשום הדא אמר רבה מה לו לשקר
ולומר שטרא מעליא הוה לי ואירכס
לינא האי שטרא לאו זייפא הוה לאו
הוה בעי לקיימיה שקט ליה. אי"נ
איכא לפרושי זייפא מעל מוויף ממם
שוויף חמיינה עדים יפה וטועים
העדים כסבורים חמיינה ידיהם
ומקיימים את השטרא והכלן מצי
לקים את השטרא ולומר שטרא מעליא
הוא. אי"נ מצי לקיימיה בעדים שקרים
שחממו לו. ורשאון עיקר: לחיש ליה
לרבה. גרסין. דרבה מלך ממך זיה
יוסף כדאמרינן שכלי דברות

(דף סד.) והיה רב יוסף חבירו מקשה:
לא? אמאי קא מפנה אפלי שטרא.
דא? שני חזקה ליכא וכו'. ויחזי דלדורי
מסקא בעלמא הוה ^{הוה} וכו'. ויחזי דלדורי
אורי. ולא דמי לשאר מה לו לשקר
שנבמרה שמי טענות יבולות היות
אמת אהת שהו טעון ואהת שהו
היה יכול לשעון ולא טעון דאמרי מינו
אבל הכא דמי למה לו לשקר במקום
עדים שהרי כל כחו וסוקמו בקרקע
וז' על ידי האי שטר הוה ויחזי דאמר
מה לו לשקר בטטר הוה אי צעי אמר
שטרא מעליא הוה והלא מודה
שהשטר פסול והודאת בעל דין כמאה
עדיסו ואילו כלו שני עדים שאמרו
שהו פסול ליכא מה לו לשקר:
הכ' ^{הכ' הוה} וכו'. כ' כפולתא לעיל:
ובאותם הטעמים: הלכא כוויסי
דרבנא כארעא. באתו דין ראשון
לעיל מסקא ליה לרב אידי בר
אבין טעם שני משהיט נראה
יותר הלך פוסק בראשון כרבה
לדאמיין מה לו לשקר ויעמוד על
מקחו דכין דלא לתביריו טעמיסו
של רבא ורב יוסף המוסיף מחזירו

עליו הראיה. וגבי חזי שהלוח מוחזק ולא בעל השטר אמרנין יציא
בעל השטר ראה יטול דהיכא דקיימא ארעא מיקום ולא נושא
מספק כון חזי ויזיב דקיימי ליקום וכן הלכה. ואע"פ דפסקינן הלכה
כרב יוסף בשדה הינא ומתחלה (לקמן קד: קרי): מכלל דכדולי גמרא
הלכה כרבה ולא כרב יוסף והבא פסקינן הלכה כרב יוסף קא שאל
דהא בהך פלוגתא נמי פסקינן כרבה: **דפרעטי למלוה עילוך**. כגון
: **והא שטר**. שטר שהיה לו למלוה עילוך והחזירו לו לפי שטרעמי
לזה לערב וכי לא פרעמיך נתתיה: **לאו דדרס ושקלמינהו מינאי**.
כ' לשטר מלוה דלעיל פסקינן כרב יוסף דהתם מודה ריה על
כ' מוויף ארעא ממס דלא נכתב על מלוה (ס) וזה הלכך הפסיד דהיכא
והלכך אע"פ דפרעניהו כיון דהדר שקלינהו כאלו לא פרעניהו דמי
וכ' פרענו אינו חוזר וזהו שכתב רמב"ם שצדורו והוא שטרעא חספא
יוסף כוונתו. שמתני' מהבא דשטרעא ויפסא דלחיי' ביה רבד ורבד יוסף
יבא פסול הוא אלא כ"ה כגון שטר פרעס שנתבא שצדורו או כגון
שהו ליה להאי שטרעא כשטרעא דלחיי' ביה רבד ורבד יוסף ואמר כיון
ביד הערב לא מחייבין ללוה לשלומי כן פ"י ר"ח. ולי נראה דה"ה
מיקום ולא מחייב לזה לפרוע ערב היכא דטעין ערב דלחיי' אמר
דחיי' נחל שצדורו: **אב"ד**. א"כ א"ל החזקתי כן דאומת מעות
מטבע של חצירו **לכ"ה** (ל' טז:). **וסומי**. האדים נחשקו יותר מדאי
כיון לא פרעמי דמי: **(י) שרשום נפיק עליה קלא דקאכיל ארעא**
ואל והלכך נפק עליה קול של עדות אחת דמשמעה אינל ארעא דיתמי:
כין מיקום ארעא דא בלא כסף ולקמן לה: וציימי אביהם אכלתיה שני חזקה:

מסורת הש"ס

(א) לעיל דף לא. וש"נ.
(ב) כ"מ ג. (ג) (כחובות
פה). (ד) וע"י תוספות כ"מ
ג. ד"ה וזה.

גליון הש"ס

גמרא אמר רבה מה לי לשקר. עין גמ' דף כ ע"א
תוס' ד"ה זה ידך קטן ע"א
תוס' ד"ה והא' תרי"ג ד"ה
והלכתא כו' ונציא מיד
המחזיק. עין לקמן דף מא
ע"א גרסאים ד"ה משיקין:

הגהות הב"ח

[illegible]